Латвія компенсує втрачене майно жертв Голокосту

Синагога у Кулдізі, нині бібліотека

64 голосами проти 21 парламент Латвії проголосував за «Закон про добровільну компенсацію латвійській єврейській громаді». Переговори за участі Всесвітньої єврейської організації з реституції (WJRO), місцевої громади та державних органів тривали майже 17 років.

На сайті Сейму наголошується, що метою законопроекту стало пом'якшення наслідків історичної несправедливості, породженої радянським та нацистським тоталітарними режимами.

Законопроект дозволяє витратити 40 мільйонів євро протягом 10 років на відродження єврейської громади Латвії чисельністю приблизно 9000 осіб, допомогу жертвам Голокосту, а також на фінансування єврейських шкіл, реставрацію будівель та культурні проєкти.

Відповідно до перепису населення 1935 року на той момент у Латвії проживало 93 479 євреїв, з них майже половина — у Ризі.

Члени команди Арайса (латиська допоміжна поліція) збирають євреїв, 1941

Після анексії у 1940 році радянська влада закрила всі сіоністські, культурні та єврейські організації, навчальні заклади, лікарні тощо. Варто зауважити, що з усіх депортованих із Латвії етнічних груп євреї постраждали більше за інших (у процентному співвідношенні).

Три чверті латвійських євреїв загинули у роки Голокосту. Общинна власність, націоналізована у 1940-му СРСР, пізніше опинилася у розпорядженні нацистів, потім знову у Радянської влади, а у 1991-му стала власністю незалежної латвійської держави.

Загалом єврейська громада Латвії має право претендувати на повернення 270 об'єктів нерухомості, що до Другої світової належали єврейським організаціям. Але громада цього не вимагає, тому йшлося лише про компенсації.

Згідно з новим законом, латвійська держава не несе відповідальності за Голокост. Однак, влада країни вважає правильним і справедливим виплатити компенсацію за збитки яких зазнала єврейська громада.